

Veronika Tomková

Volba modu v přípustkových větách v současné španělštině
(posudek vedoucího bakalářské práce)

Překládaná práce je věnována klasickému tématu španělské lingvistiky, totiž volbě modu, konkrétně v přípustkových větách. Klasické téma je kombinováno s moderní metodologií: užívání slovesného způsobu v tradičních typech přípustkových souvětí je ověřováno na jazykových korpusech.

Struktura práce je tradiční: teoretická část vychází z obecné definice kategorie modu a věnuje se též typologii přípustkových souvětí a jejich modální charakteristice z hlediska normy. Teoretické závěry jsou pak v praktické části testovány na materiálu z jazykových korpusů, nejprve jednojazyčného (CREA), pak paralelního (InterCorp). Závěrečná kapitola shrnuje nejdůležitější výsledky práce.

Práce je psána velmi kultivovaným způsobem a odráží dobrou základní orientaci v tématu a v terminologii, je na ní nicméně vidět, že zejména v praktické části byla autorka tlačena časem a některé pasáže jsou proto stručnější a méně propracované, než by mohly být (dokladem může být jak moje zkušenost školitele z posledních fází přípravy práce, tak např. i datum, kdy byla získána data z korpusu). Zmiňované nedostatky nejsou takové, že by práci znehodnocovaly zásadně, ale vedou k tomu, že práce není tak dobrá, jak by podle autorčiných schopností mohla být, a to je škoda.

V části shrnující sekundární literaturu je zmiňovaný nedostatek času nejméně patrný: autorka pracuje s přiměřeným množstvím relevantní literatury španělské, české a dokonce i francouzské. Jistější si je u pramenů zabývajících se konkrétně modem v přípustkových souvětích než u těch, které traktují modalitu jako takovou (tam, např. u Ballyho, dochází občas ke zkreslení nebo zjednodušení problematiky), ale obecně je tato část zdařilá. Kapitola popisující konkrétní teoretické možnosti užití modu v přípustkových souvětích už je stručnější, než by bylo záhodno, platí to např. o volbě modu po spojce *aunque*. A nedostatek času se odráží i v korpusových analýzách, zejména u těch kontrastivních španělsko-českých – jít za horizont základních statistických údajů a zkoumat např. frekvenci jednotlivých typů českých protějšků by předpokládalo ruční procházení velkého množství konstrukcí, výsledek by za to ale stál.

Za silnou stránku autorky obecně považuji schopnost vystihnout v komentářích podstatné vlastnosti analyzovaného materiálu – komentovaných příkladů sice není v práci mnoho, ale autorčiny postřehy jsou zajímavé a případné.

Konkrétní náměty k obhajobě:

- Mohla by autorka podrobněji vysvětlit opozici *actualidad / virtualidad*, o které se mluví na s. 20, zejména pak to, čím se liší od opozice *experiencia / no experiencia*?

- Zajímavé jsou věty typu *Aunque esté ciega, bien me doy cuenta...* Co u nich znamená, že „zvolením subjunktivu je kladen větší důraz na překážku“ (s. 22)?

- Hraje dle autorky roli, když je přípustková věta traktována z hlediska mluvčího, tj. v první osobě jednotného čísla? Lze v těchto případech předpokládat, že mluvčí má automaticky „zkušenost“ s dějem?

- Je škoda, že se autorka u českých protějšků španělských konstrukcí nepokusila o podrobnější systemizaci.

- České protějšky zkoumaných konstrukcí odrážejí konkrétní překlad konkrétním překladatelem – jistě nejde o jediné možné překladatelské řešení, a překlad navíc nemusí být přesný (myslím, že na toto téma lze diskutovat mj. u příkladu 15 na s. 37).

- Na konci páté kapitoly by čtenář ocenil stručný celkový přehled typů českých protějšků a jejich zastoupení.

Pokud jde o formální stránku práce, text je připraven pečlivě a jen výjimečně obsahuje drobné grafické nedostatky. Španělské résumé zřejmě neprošlo kontrolou rodilým mluvčím, obsahuje totiž chyby.

Celkově soudím, že text splňuje nároky kladené na bakalářskou práci. Práci proto doporučuji k obhajobě a předběžně ji hodnotím známkou *velmi dobře*.

V Praze dne 1. 6. 2015

doc. PhDr. Petr Čermák, Ph.D.